

असावें हें उचित होय. हे विचारी लोक परभाषेत आपले विचार प्रकट करूं लागले तर त्यांनीं स्वभाषेचा मोठा अक्षम्य अन्याय केला असें होतें. घरच्या गरीब माणसांची उपासमार करून बाहेरच्या श्रीमंतांना मेजवानी करणारा इसम स्वकीयांच्या व परकीयांच्या उपहासास मात्र पात्र होतो. असे गृहस्थ आपल्या देशांत गेल्या पंचायशी वर्षांत बरेच झाले. पैकीं कित्येकांची नांवानिशी त्यांनीं केलेल्या काहीं ग्रंथ व निबंध यांसह पुढील पिढ्यांच्या स्मरणार्थ येथे देतोः—

नांव.
१ बालशास्त्री जांभेकर
२ दादोबा पांडुरंग
३ विश्वनाथ नारायण मंडलिक

इंग्रजी ग्रंथ व लेख.

दोन तीन ताम्रपटांवर निबंध.
स्वीडनबुर्गच्या मतांवर विचार.
पौराणिक विषयांवर इंग्रजी निबंध.

४ महादेव मोरेश्वर कुंटे

आर्य संस्कृतीचीं स्थित्यंतरे, ऋषि.
पूर्वमीमांसेचें भाषांतर, एक इंग्रजी
वर्तमानपत्र व अनेक व्याख्यानें.

५ शंकर पांडुरंग पंडित

वेदाचें भाषान्तर, नाटकांवर टीपा,
दोन चार ताम्रपटांवर निबंध.

६ काशीनाथ त्र्यंबक तेलंग

ताम्रपटांवर निबंध, रामायणावर
निबंध, गीतेचीं गद्य व पद्य
भाषांतरे, अथशाल्वावर निबंध,
पौराणिक विषयांवर निबंध, राज-
कीय व सामाजिक व्याख्यानें, मरा-
ठ्यांच्या इतिहासावर निबंध.

७ महादेव गोविंद रानडे

राजकीय, धार्मिक, सामाजिक, नैतिक;
व इतर विषयांवर व प्रसंगांवर शेंकडों
व्याख्यानें व निबंध. मराठ्यांचा इतिहास,

मराठी ग्रंथ व लेख.

लहान मराठी व्याकरण, इतिहासाचें भाषांतर, वगैरे.
मोठें व्याकरण व त्याची पूरणिका.
सर्वेस्वर मराठी निबंध, एल्फिन्स्टन्च्या इतिहासाचें
भाषांतर.
पूर्वमीमांसेचें भाषान्तर, शिवाजी काव्य व व्याख्यानें.

तुकारामावर निबंध, वेदाचें भाषान्तर.

शहाणा नेथन (भाषान्तर), इतर एक दोन व्याख्यानें
व भाषान्तरे.

शेंकडा व्याख्यानें

८ डॉ० भांडारकर

दख्खनचा निबंधवजा इतिहास. ताम्रपटांवर निबंध, पतंजलीवर निबंध, महाराष्ट्री व मराठी भाषांवर निबंध, धार्मिक व सामाजिक व्याख्यानें अग्रहायण व आर्यांचें मूलस्थान, मराठा वर्तमान पत्रांतील कांहीं क्षणिक किंमतीचे निबंध आणि व्याख्यानें.

प्रार्थनासमाजांतील प्रार्थना व कीर्तनें.

९ रा. बाळ गंगाधर टिळक

केसरींतील लेख व व्याख्यानें.

१० पंडिता रमाबाई

हिंदू विधवा, बगैरे दोन चार लहान मोठीं मध्यम पुस्तके.

एक दोन मराठी पुस्तके.

११ दिवाण रघुनाथराव

धार्मिक, सामाजिक व राजकीय टिपणे.

कांहीं छुलक मराठी कविता व बाक्ये.

१२ सर त्रावणकोर माधवराव

सामाजिक धार्मिक व राजकीय टिपणे.

कांहीं आर्या.

१३ महाराज सयाजीराव गायकवाड

गिबनच्या इतिहासाचा सारांश, कांहीं निबंध व व्याख्यानें.

आज्ञेनें झालेले शेकडों मराठी लहान मोठे ग्रंथ.

१४ डॉ. रणछोड कीर्तिकर

वनस्पतीवर एक दोन निबंध.

काव्ये व निबंध.

खंड आठवा.